

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/199/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819206576
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8819206576.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 01 Bratislava, IČO: 36 857 033 p r o t i žalovanému: D. I., U.. XX. XX. XXXX, F. R. F. XXX/XX, XXX XX T., o zaplatenie 1.139,43 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 728,71 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 728,71 eur od 23.10.2018 do zaplatenia, a to všetko mu povoľuje uhradiť v 50 eurových mesačných splátkach, splatných vždy každého 25-teho dňa toho, ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieta.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 19%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1139,43 eur spolu s zmluvnou pokutou vo výške 0,04 % denne a úrokom z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 1139,43 eur od 23.10.2018 do zaplatenia, tak že tento úrok a zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1000 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1000 eur len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1139,43 eur do zaplatenia, a náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 84,74 eur, trovy konania vo výške poplatku za súdne konanie 68 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzatvoril dňa 19.7.2017 so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500194932 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1000 eur. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaná zaviazal splatiť spolu v 48 mesačných splátkach vo výške 29,39 eur, v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním splátok. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s úhradou splátky č. 12 o viac ako tri mesiace, a to aj napriek predchádzajúcemu upozorneniu na uplatnenie práva veriteľa podľa 565 Občianskeho zákonníka, došlo k uplatneniu tzv. straty výhody splátok. V súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok. Oznamenie o uplatnení práva podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bolo žalovanému doručené dňa 27.9.2018. V súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 22.10.2018, kedy bol žalovaný povinný uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Nakoľko tak žalovaný nespravil, je od nasledujúceho dňa v omeškaní s úhradou dlžnej sumy. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené na základe vyššie uvedených

skutočností a predstavuje sumu 1139,43 eur. Žalovaný zaplatil iba sumu 466,29 eur. Žalovaný pristúpil k poisteniu schopnosti splácať úver poskytovaného spoločnosťou MetLife Europe Limited, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Pribinova 10, 811 09 Bratislava, Slovenská republika IČO: 47 257 105 ako organizačná zložka spoločnosti MetLife Europe Limited, so sídlom Lower Hatch Street, On Hatch 20, Dublin, Írsko. Na základe pristúpenia k poistenu sa žalovaný zároveň v zmluve zaviazal nahradiť žalobcovi sumu poistného, ktoré žalobca platil poisťovateľovi. Túto povinnosť si žalovaný riadne a včas nesplnil a ku dňu zosplatnenia úveru mal uhradiť žalobcovi náhradu poistného v sume 195 eur. Dňom zosplatnenia úveru, ktoré nastalo dňa 22.10.2018 poistenie zaniklo. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním jednotlivých splátok, a následne aj celej zosplatnenej sumy, žalobcovi vznikol ďalej nárok na zmluvné pokuty podľa článku 8 ods. 8.1 zmluvy vo výške 0,04 % denne zo sumy 1139,43 eur od 23.10.2018 do zaplatenia. Žalobca si preto uplatňuje len časť zákonného úroku z omeškania vo výške 0,4 % p.a. zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov. Výška úrokovej sadzby úroku z omeškania predstavuje rozdiel medzi sumou súčtu maximálnych prípustných sankcií podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a sumou uplatňovaných zmluvných pokút. Vzhľadom na uvedené žalobca uplatňuje úrok z omeškania 0,4 % ročne zo sumy 1139,43 eur od 23.10.2018 do zaplatenia. Pokiaľ úrok z omeškania a zmluvná pokuta za omeškanie žalovaného so splácaním úveru spolu dosiahnu sumu poskytnutého úveru 1000 eur, žalobca odo dňa nasledujúceho po dosiahnutí tejto sumy uplatňuje len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1139,43 eur do zaplatenia. Žalobca zaslal žalovanému viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím súdneho konania. Žalovaný nereagoval na výzvy žalobcu, ako to vyplýva z Karty klienta - evidencie žalobcu o úhrade splátok. Okrem písomných upomienok bol žalovaný opakovane vyzvaný na splnenie jeho povinností, a to formou zaslania krátkych textových správ (sms správy), resp. pri telefonickom príp. osobnom kontakte. Napriek tomu zo strany žalovaného nedošlo k splneniu jeho záväzkov. V nadväznosti na zaslanie Pokusu o zmier pred začatím súdneho konania svojím právny zástupcom si žalobca uplatňuje voči žalovanému náhradu nákladov spočívajúcich v odmene za právnu službu poskytnutú v súvislosti s týmto písomným uplatnením nárokov voči žalovanému. Výška tejto náhrady zodpovedá sume tarifnej odmeny za jeden úkon právnej pomoci určenej podľa príslušných predpisov o odmenách a náhradách advokátov vo výške 73,69 eur a paušálnej náhrade advokátovi vo výške jedného režijného paušálu v sume 11,05 eur.

2. Žalovaný uviedol, že by chcel dlžnú sumu splácať v splátkach po 50,- eur mesačne vzhľadom na svoje majetkové pomery.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o úvere zo dňa 10.7.2017, Splátkovým kalendárom k zmluve, Prihláškou do poistenia č. 00031925 zo 16.1.2017, Všeobecnými obchodnými podmienkami pre Zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 1.5.2016, Výpisom z účtu žalobcu a prehľadom platieb žalovaného k zmluve č. 8500194932, Oznamením o zosplatnení z 23.9.2018 s kópiou doručky, pokusom o zmier zo dňa 6..2018, písomným podaním žalobcu doručeným súdu dňa 27.12.2019 s prílohami, a to kartou klienta, prehľadom platieb žalovaného a písomným podaním žalobcu z 27.12.2019 a z 31.1.2020 s kópiou doručky a zistil nasledovný skutkový stav.

4. Na základe Zmluvy o úvere č. 8500194932 zo dňa 10.7.2017 žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 1000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v splátkach po 29,39 eur. V zmluve úvere sa uvádza údaj o RPLM vo výške 19,53% ročne. Ročná úroková sadzba je uvedená vo výške 18,03% ročne. Celkové náklady spojené s úverom predstavovali 410,72 eur. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť predstavovala 1410,72 eur. Dátum splatnosti prvej splátky bol 11.8.2017 a termín konečnej splatnosti bol 11.7.2021.

5. Podľa bodu 5. zmluvy sa dlžník zaviazal aj na úhradu poistného v 48. splátkach v sume 13 eur mesačne, pričom splatnosť prvej platby náhrady poistného bola 11.8.2017 a poslednej platby dňa 11.7.2021.

6. Podľa bodu 11.1 zmluvy v prípade omeškania dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo jej časti alebo s úhradou platby náhrady poistného veriteľovi, je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04% dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6% ročne). Ak z dôvodu omeškania dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo ich časti o viac ako tri mesiace stali podľa článku 10. ods. 10.1. písm. a) tejto zmluvy okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka podľa tejto zmluvy, je dlžník povinný ďalej zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 0,04% dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6% ročne) zo zosplatnených záväzkov podľa odseku 10.1 tejto zmluvy.

7. Na základe Prihlášky do poistenia zo 10.7.2017 sa žalovaná zaviazala nahradiť žalobcovi sumu poistného, ktoré žalobca platil poisťovateľovi vo výške 13 eur mesačne. Poisťovateľom bola spoločnosť MetLife Europe Limited, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Pribinova 10, 811 09 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 47 257 105 ako organizačná zložka spoločnosti MetLife Europe Limited, so sídlom Lower Hatch Street, On Hatch 20, Dublin, Írsko.

8. Podľa výpisu z účtu žalobcu bola dňa 19.7.2017 žalovanému odoslaná na základe zmluvy č. 8500194932 suma 1000,- eur.

9. Podľa prehľadu platieb k zmluve č. 8500194932, žalovaný k predmetnej zmluve uhradil sumu 466,29 eur.

10. V oznámení o zosplatnení z 23.9.2018 žalobca upozornil žalovaného, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 12,13, a 14 a suma omeškaných splátok je 127,17 eur. V prípade ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy.

11. Podľa kópie doručienky žalovaný prevzal dňa 27.9.2018 oznámenie o zosplatnení úveru.

12. Pokusom o zmier zo dňa 6.11.2018 vyzval žalobca žalovaného na úhradu sumy 1028,27 eur do siedmich dní od doručenia výzvy. Odoslanie a doručenie predmetnej listiny žalovanému nebolo preukázané.

13. V písomnom vyjadrení doručenom súdu 27.1.2019 žalobca uviedol, že z celkovej sumy úveru 1605,72 eur (15 splátok vo výške 42,39,- eur, 33 splátok vo výške 29,39 eur) žalovaný uhradil splátky vo výške 466,29,- eur - z toho 229,13,-eur na istinu 94,16,-eur na úroky, 143 eur na poistenie (príloha - prehľad platieb, karta klienta). Žalovaná suma vo výške 1139,43,- eur teda pozostáva: nesplatená istina vo výške 770,71,- eur, nesplatené úroky z úveru vo výške 316,72,- eur, nezaplatené splátky poistenia vo výške 52 eur.

14. V písomných podaniach z 27.1.2019 a 31.1.2020 žalobca žiadal žalobe vyhovieť a rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP.

15. Podľa karty klienta k zmluve č. 8500194932 žalovaný uhradil k predmetnej zmluve sumu 466,29 eur.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

18. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

19. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b)
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov. 18aa)

20. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

21. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

23. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

26. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

28. Ako vyplýva z § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

29. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

31. Predmetný právny vzťah medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom je vzťahom spotrebiteľským, a to s ohľadom na subjekty tohto právneho vzťahu.

32. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

33. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

34. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmlúv bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

35. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo

dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

36. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

37. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 10.7.2017 žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 1000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v splátkach po 29,39 eur. V zmluve úvere sa uvádza údaj o RPMN vo výške 19,53% ročne. Ročná úroková sadzba je uvedená vo výške 18,03% ročne. Celkové náklady spojené s úverom predstavovali 410,72 eur. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť predstavovala 1410,72 eur. Dátum splatnosti prvej splátky bol 11.8.2017 a termín konečnej splatnosti bol 11.7.2021.

38. Žalobca dňa 23.9.2018 úver zosplatnil, pričom žalovaný žalobcovi v súvislosti s úverovou zmluvou uhradil sumu 466,29 eur.

39. V zmysle zmluvy zo dňa 10.7.2017 bol revolvingový úver žalovanému poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 18,03%.

40. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobných úverov v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere v júli 2017 (nové obchody) so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov bola úroková sadzba 7,13% p.a.. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého v zmluve v danom prípade aj pri priemernej úrokovej miere prevyšuje túto mieru úrokov poskytovaných v uvedenom období bankami viac ako dvojnásobne.

41. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

42. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

43. V danom prípade teda ide v predmetnej zmluve o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

44. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyselnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

45. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho

neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

46. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

47. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi stranami sporu predstavuje 252,88 % z priemernej ročnej miery obdobných úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 152,88% prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

48. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov v jednotlivých zmluvách za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka).

49. Súd poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako ťžernú a odporujúcu dobrým mravom.

50. Súd tak žalobcovi nepriznal nárok na nezaplatené úroky z úveru v sume 316,72 eur a platby uhradené žalovanou na úroky z úveru v sume 94,16 eur zarátal na úhradu dlžnej istiny.

51. Podľa ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

52. Súd osobitne poukazuje na zmluvnú podmienku uvedenú v článku 11. SANKCIE, bod 11.1 zmluvy o úvere zo dňa 10.7.2017. Z obsahu predmetného bodu vyplýva, že ide o text upravujúci záväzok dlžníka platiť zmluvnú pokutu vo výške určenej dennou sadzbou na základe dlžnej sumy. Súd tento text hodnotí ako predtlačенý vopred naformulovaný, bez možnosti, aby mohol do textu, konkrétne výšky zmluvnej pokuty zasiahnuť dlžník. Zmluvná pokuta je osobitný sankčný inštitút, ktorý by mal byť osobitne individuálne medzi stranami vždy dohodnutý. Sankcia vo forme zmluvnej pokuty, uvedená v neprehľadnom texte zmluvy v bode 11.1 písanom drobným písmom, nenapĺňa zákonnú požiadavku písomného dojednania zmluvnej pokuty v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na charakter dojednania a začlenenia v texte právneho úkonu, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že predmetná zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa

jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednaní zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si spotrebiteľ zvolí určitú formu záväzku, avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť.

53. Z uvedeného ustanovenia v zmluve nie je zrejmé, či aj opakovane môže žiadať dodávateľ túto pokutu v prípade omeškania dlžníka so splnením dlhu, alebo sa jedná o jednorazovú sankciu. Nie je z nej zrejmé, kedy je takáto sankcia splatná. Jedná sa iba o ďalšiu sankciu za omeškanie spotrebiteľa, ktorú môže dodávateľ neobmedzene opakovane uplatňovať voči dlžníkovi v omeškaní.

54. Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 14,6% ročne, z uvedených ustanovení nie je zrejmé, najmä či možno aj opakovane žiadať túto sankciu, v prípade, keď dlžník vyrovná omeškaný dlh a veriteľ nepristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, alebo či sa jedná o jednorazovú sankciu. Najmä však nie je zrejmé akým spôsobom sa môžu zmluvné pokuty uvedené v bode 11.1 podľa prvej a druhej vety tohto bodu kumulovať. Zmluvná pokuta zo zosplatnených záväzkov nie je dostatočne určitá, nie je jednoznačne zadefinované o aké záväzky sa jedná. nakoľko v predmetnom ustanovení sa používa pojem „dlžná suma“ napriek zadefinovaniu Uvedené ustanovenie nie je dostatočne presné a umožňuje veriteľovi požadovať zmluvnú pokutu z akejkoľvek dlžnej sumy po vyhlásení splatnosti (úrokov z omeškania, poistného, úrokov, zmluvnej pokuty podľa prvej vety vyčíslenej z omeškaných záväzkov pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti) Uvedené ustanovenia bodu 11.1 zmluvy nie sú dostatočne určité v súlade s § 544 Občianskeho zákonníka, pričom tak umožňujú kumulovanie zmluvných pokút z oboch citovaných ustanovení.

55. Pokiaľ ide o možnosť kumulovať zmluvné pokuty podľa 11.1 pred splatnosťou celej pohľadávky a po splatnosti pohľadávky, súd poukazuje na názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/468/2017 z 10. 04. 2018, kedy sa súd zaoberal obdobným ustanovením umožňujúcim kumulovať zmluvné pokuty v prípade omeškania s jednotlivými splátkami so zmluvnou pokutou z celej dlžnej sumy po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru: „Rovnako správne súd vyslovil neprijateľnosť v časti bodu 8.1. Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX z 28.11.2014 v znení: „V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1 písm. a.) tejto Zmluvy o RÚ okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto zmluvy a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.)“, lebo táto je pokuta je neprimeraná keďže dlžník je povinný ju platiť dvakrát, raz keď je v omeškaní s mesačnou splátkou a druhý raz keď omeškanie úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace. Z obsahu cit. bodu nie je zrejmé do kedy je veriteľ oprávnený túto pokutu počítat.“

56. Nemožno tiež prehliadnuť krátku resp. žiadnu lehotu na uplatňovanie zmluvných pokút, kedy veriteľovi na ne vzniká nárok už od prvého dňa omeškania dlžníka. Ide teda o neprimerane krátku dobu spojenú s uplatnením sankcie pre omeškanie dlžníka za predpokladu existencie súbežného nároku na zákonný úrok z omeškania.

57. Zároveň sa súd zaoberal samotou výškou zmluvnej pokuty určenej sadzbou 14,6% ročne z dlžnej sumy. Výška zmluvnej pokuty je tak neprimeraná, najmä za predpokladu, že zákon ako sankciu za omeškania dlžníka v čase uzavretia zmluvy o úvere stanovoval úrok z omeškania pohybujúci sa okolo sadzby 5% ročne.

58. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/136/2018 z 15. 11. 2018: „Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie uvedený výklad žalovaného o zmluvnej pokute nezdiera. Ustanovenie 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Irelevantné je tvrdenie žalovaného, že zmluvná pokuta sama o sebe nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania v zmysle bodu 11.3, keďže na účely nariadenia sa posudzuje súčet

všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,6 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%) a odvolací súd preto súhlasí s tým, že zmluvná podmienka uvedená v článku 11 je v rozpore so zákonom. Lepšiu situáciu žalobcovi neprivedie ani tvrdenie, že dodržanie zákonom stanovenej hornej hranice sankcií je možné napríklad tým, že si nebude uplatňovať celý úrok z omeškania, ale iba jeho časť. Takéto následné zvažovanie krokov veriteľa, ku ktorým musí dôjsť, aby bola naplnená litera zákona je pre spotrebiteľa neprijateľné. Spotrebiteľ musí byť už v čase uzatváranie zmluvy oboznámený s presnou výškou zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, ktoré si v prípade nesplnenia svojich povinností bude môcť veriteľ od neho vymáhať. Povinnosť dojednať zmluvnú pokutu určením jej výšky alebo určením spôsobu jej určenia je zákonná požiadavka určenou priamo v ust. § 544 ods. 2 Obč. zákonníka a vyššie uvedený spôsob určenia, resp. výpočtu zmluvnej pokuty v Zmluve o spotrebiteľskom úvere tejto požiadavke nezodpovedá, pretože je neurčitá a nejasná. Nehovoriac o tom, že od takéhoto neurčitého zmluvného ustanovenia veriteľ odvodzoval aj celkovú výšku pohľadávky, ktorú si voči veriteľovi uplatňoval dohodou o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd zároveň upriamuje pozornosť na to, že ustanovenie § 3a ods. 3 nar. prichádza do úvahy len v prípade, ak je splnená podmienka uvedená v odseku 1, teda, ak súčet sankcií neprevyšuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne neprevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády, tak len v tomto prípade platí, že ak podľa tohto pravidla určené sankcie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie je možné uplatňovať len do výšky úrokov z omeškania podľa nariadenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tejto časti za vecne správne.“

59. Aj v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom, s poukazom na ust. 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmie prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,06 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (19,06%), preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom.

60. Uplatňovanie uvedených pokút je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

61. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

62. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd zamietol žalobu žalobcu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 0,04% denne zo sumy 1139,43 eur od 23.10.2018 do zaplatenia.

63. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, pozostávajúcich z nákladov za zasielanie upomienok, výziev, pokusu o zmier pred začatím súdneho konania, žalobca nepreukázal zaslanie týchto upomienok ani reálne náklady, ktoré mu mali vzniknúť s uplatňovaním pohľadávky. Pokiaľ ide odmenu za úkon právnej služby za zaslanie zmierného žalovanému, žalobca ani nepreukázal jeho zaslanie žalovanému. Nepreukázal, že zmier bol odoslaný, že sa dostal do dispozície žalovaného, že žalobca skutočne predmetný úkon vykonal.

64. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej

skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na náklady spojené s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd žalobu v tejto časti o zaplatenie sumy 179,92 eur zamietol.

65. Súd v závere poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

66. Žalobca má v danom prípade nárok iba na istinu úveru bez úroku z dôvodov uvedených vyššie a zároveň nárok na dlžné poistné v sume 52,- eur. Úhrady žalovaného predstavovali sumu 466,29 eur, pričom na poistné uhradil 143 eur, na úroky sumu 94,16 eur a na istinu sumu 229,13 eur. Na poskytnutú istinu 1000,- eur tak súd zarátal platby žalovaného v sume 229,13 eur ako aj platby na úrok v sume 94,16 eur a k uvedenej sume prirátal nezaplatené splátky poistenia v sume 52 eur. Žalovaného tak súd zaviazal na úhradu sumy 728,71 eur (1000 eur-229,13 eur -94,16 eur +52 eur = 728,71 eur) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 728,71 eur od 23.10.2018 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

67. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručенú je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručенú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície(uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

68. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď doručením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i vrhodením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

69. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vložením do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právneho úkonu (Uz NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

70. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v zákonnej výške 5% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády zo sumy 728,71 eur od 23.10.2018 do zaplatenia. Oznámenie o zosplatnení bolo doručené žalovanému dňa 27.9.2018, pričom splatiť dlh mal do 15 dní od doručenia zásielky.

71. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 23.10.2018 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,0 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 5 % ročne.

72. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškание s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

73. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach.

74. Vzhľadom na finančnú a sociálnu situáciu žalovaného, po zohľadnení skutočnosti, že žalovaný má vyživovaciu povinnosť k dvom nezaopatreným deťom, jeho manželka nepracuje, povolil mu súd uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach po 50,- eur mesačne. Súd zohľadnil, že je zamestnaný od 1.2., predtým dva mesiace činnosť nevykonával. Predpokladaný príjem môže byť okolo 600 až 700 eur, zatiaľ výplatu nemal. Býva v nájomnom byte, mesačné nájomné uhrádza vo výške 80 eur, zároveň sumu okolo 100 až 120 eur za elektrinu a vodu. Mesačne na bežný chod domácnosti a bežné výdavky uhradí sumu okolo 250 až 300 eur. Najstarší syn je zdravotne postihnutý, mesačne uhrádza na lieky sumu okolo 50 eur, na cestovné do práce minie 150 eur. Spláca stavebný úver vo výške 50 eur mesačne.

75. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia (napríklad rozsudok Krajského súdu Trnava sp.zn. 10Co/293/2016 zo dňa 14. 06. 2017). Splácanie dlhu v danom prípade nepresiahne dobu 36 mesiacov. Účelom priznania dlžnej sumy súdnym rozhodnutím nemôže byť likvidačné pôsobenie na spotrebiteľa, ktorý sa dostáva z finančných problémov, ale uspokojenie nároku veriteľa, pričom žalobca aj vzhľadom na priznanie nároku na úrok z omeškania nebude takýmto rozhodnutím nijako ukrátený.

76. V súvislosti s návrhom žalobcu na vydanie rozsudku pre zmeškanie je potrebné uviesť, že § podľa 299 ods. 1 CSP ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie sa nepoužijú, ak by mal byť tento rozsudok vydaný v neprospech spotrebiteľa.

77. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

78. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

79. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

80. Z pôvodne uplatnenej sumy 1224,17 eur (1139,43 eur a náklady v sume 84,74 eur) s ďalším nevyčísleným príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 728,71 eur spolu s príslušenstvom a vo zvyšku súd žalobu zamietol.

81. Žalobcov úspech tak predstavoval 59,53 % a neúspech 40,47 %.

82. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 19 % ($59,53 - 40,47 = 19,06\%$) pričom uvedenú náhradu mu súd aj priznal. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

83. V súvislosti s vyššie uvedeným názorom súd poukazuje na aktuálnu judikatúru Krajského súdu v Prešove, napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/3/2019 zo dňa 26. 02. 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/141/2018 zo 4.4.2019.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.